

නිර්මාණ මාධ්‍යයක් ලෙස හුණුගල්වල උපයෝගිතාව: සීගිරි ප්‍රදේශය ඇසුරෙන් කෙරෙන භූපුරාවිද්‍යාත්මක අධ්‍යයනයක්

කුසුම්සිරි කොඩිතුට්කේ 1ල ජිනදාස කටුපොත 2

1 උරුම කළමනාකරණ අධ්‍යයන අංශයල ශ්‍රී ලංකා රජරට විශ්ව විද්‍යාලය, මිහින්තලේ

2 භූගෝල විද්‍යා අධ්‍යයනාංශයල ශ්‍රී ජයවර්ධන පුර විශ්වවිද්‍යාලය, නුගේගොඩ

මානව ඉතිහාසය තුළ පාෂාණ :රදජන* භාවිතයට හිමි වනුයේ ඉතා දීර්ග ඉතිහාසයකි. ප්‍රාග් ඓතිහාසික මානවයා සිය මෙවලම් නිශ්පාදනයෙහි පටන් ඓතිහාසික අවධිවලදී විවිධ කලා නිර්මාණ, ගෘහ මෙවලම්, වාස්තුවිද්‍යාත්මක කටයුතු ආදිය සඳහා විවිධ පාෂාණ වර්ග භාවිතයට ගෙන තිබේ. එමෙන්ම අද්‍යයනයෙහි ද භාවිතයට ගැනේ.

අතීත මානවයා සිය නිර්මාණ සඳහා පාෂාණ වර්ග තෝරා ගැනීමේ දී අවශ්‍යතාවයට ගැලපෙන පරිදි ඒවායේ දෘඪතාව, කණිකාවල ස්වභාවය, ඛනිජ සංයුතිය, කල්පැවැත්ම යන කරුණු කෙරෙහි අත්දැකීම් පදනම් කොට ගත් දැනුම උපයෝගී කර ගෙන තිබේ. ලොව පැරණිතම කලා කෘතීන් විමසා බැලීමේ දී ඒ සඳහා සුලභ ලෙස තෝරාගෙන ඇත්තේ වඩාත් පහසුවෙන් හැසිරවිය හැකි හුණුගල් බවට පුරාවිද්‍යාත්මක සාධක පවතී. ශ්‍රී ලංකාවේ පැරණිතම කලා නිර්මාණවලින් බහුතරයක් ම ස්ඵටික හුණුගල් වලින් කළ කලාකෘතීන් වේ.

සීගිරියේ ශෛලමය නිර්මාණ අතර සුලභව දක්නට ලැබෙනුයේ ස්ඵටික හුණුගලින් කළ කෘතීන්ය. මෙම නිර්මාණ ක්‍රි.ව. 5-7 සියවස් අතර කාල පරිච්ඡේදයට අයත් වන බව සෙසු පුරාවිද්‍යාත්මක සාධක සමග සැසඳීමේ දී හඳුනාගෙන තිබේ. හුණුගලෙහි අලංකාරවත් පෙනුම සහ සම්පව හුණුගල් තීර පැවතීම නිසා පහසුවෙන් සපයාගත හැකි වීම හා මෘදුබව යන අංග ඒවා භාවිතය කෙරෙහි ඉවහල් වන්නට ඇතැයි සිතිය හැකිය. පියගැට, සඳකඩපහන්, මුරගල්, මල් ආසන, ජලමල් පුවරු, ප්‍රතිමා, ඇතුරුම් ගල්, ජල කාණු ආදිය සඳහා හුණුගල් උපයෝග කර ගෙන තිබේ. මෙහි දී කැල්සිටික් හා ඩොලමිටික් යන හුණුගල් ප්‍රභේද දෙකම භාවිතයට ගෙන ඇති අතර බහුතරය කුඩා කණිකා සහිත ඩොලමිටික් හුණුගලින් කළ නිර්මාණ වේ. නිර්මාණකරණයේ දී හුණුගල් කැඩී යාම නිසා ප්‍රතිමා කොටස් යකඩ කුරු යොදා බද්ධ කළ බවට ද වැර ගැන්වීම සඳහා යකඩ පට්ටම් භාවිතයට ගෙන ඇති බවට ද සාධක පවතී.

සීගිරියේ හඳුනාගත නොහැකි වුවත් සෙසු ස්ථානවල හුණුගල් කෘතීන් පරික්ෂා කිරීමේ දී ක්‍රි.ව. 8-9 සියවස්වලින් පසුව හුණුගල් භාවිතය ක්‍රමයෙන් ගිලිහී ගොස් ඒ වෙනුවට ග්‍රැනටික් නයිස් :ටර්ස්පස් ටබැසි* වැනි දැඩි පාෂාණ භාවිතයට ගැනීම වඩාත් ප්‍රචලිත වී තිබේ. යකඩ තාක්ෂණයේ දියුණුව ද ඒ සඳහා පසුබිම් වී ඇති බව හඳුනාගත හැකිය. ඒ අනුව ශීලා නිර්මාණකරණය සඳහා හුණුගල්වල උපයෝගිතාව, එහි යෝග්‍යතාව, තාක්ෂණික ක්‍රමවේදයන් හා එම නිර්මාණයන්හි පැවැත්ම පිළිබඳ විමර්ශනයක් කිරීම මෙම පත්‍රිකාවේ අරමුණ වේ. මේ සඳහා සීගිරිය කෞතුකාගාරයේ ඇති හුණුගල් නිර්මාණ සියුම් පරීක්ෂාවට ලක් කළ අතර වර්ෂ 2014 මැයි සිට දෙසැම්බර් කාලය තුළ සීගිරිය හා ඒ අවට හුණුගල් නිර්මාණ ඇති ස්ථාන වලින් ද අවශ්‍ය තොරතුරු එක්රැස් කර ගන්නා ලදී.

ප්‍රමුඛ පද: හුණුගල් පාෂාණ, භූපුරාවිද්‍යාව, සීගිරිය, උපයෝගිතාව හා යෝග්‍යතාව